

Nikita uhkasi peruuttaa vehnän ostamisen US:asta; syynä laivauskustannukset

“Suostumme käyttämään amerikkalaisia aluksia
vehnän kuljetukseen — mutta rahtien on oltava
yleismaailmallista tasoa”, lausui Khrushchev

MOSKOVA — Puhuessaan Neuvostoliitossa vierailevalle amerikkalaiselle liikemiesvaltuuskunnalle pääministeri Khrushchev sanoi, että Neuvostoliiton on mahdollisesti peruutettava koko amerikkalaisen vehnän ja viljan osto koska amerikkalaisten alusten kuljetuskustannukset ovat huomattavasti korkeammat kuin muiden maiden alusten. Neuvostoliiton pääministeri tähdensi, että NL suostuu käyttämään viljan kuljetuksessa amerikkalaisia aluksia mutta niiden rahtien on oltava yleismaailmallista luokkaa.

Khrushchev vaikutti myös kärsimättömältä Washingtonissa käyttäviin viljanostoon neuvotteluihin, joilla Neuvostoliitto pyrki ostamaan amerikkalaisia viljoja noin 250 miljoonan dollarin arvosta. “Saattaa hyvin tapahtua, että joudutte syömään oman viljanne”, sanoi Khrushchev ja lisäsi, että “minulla on tunne että koko vilja-

kaupasta ei ehkä tulisikaan mitään”.

Uhkasi katkaista neuvottelut

Olen juuri saanut tietoja Washingtonissa käytävien neuvottelujen kulusta ja me olemme lähettäneet lisäohjeita kaupavaltuuskunnallemme. Heidän on määrä ilmoittaa amerikkalaisille, että jos Yhdysvallat jatkuu vastustamaan kaupavaltuuskuntamme ehtona siitä, että vilja on kuljettava kallisrahtisilla amerikkalaisilla aluksilla niin me katkaisemme neuvottelut ja kutsumme kaupavaltuuskuntamme takaisin — korosti pääministeri Khrushchev.

ROOMA — Katolilaisille piispoille on annettu asiakirja, jossa sanotaan, että juutalaisia ei voida enää pitää syyllisinä Kristuksen murhaan, vaan siihen on syyllinen koko ihmiskunta. Juutalaisvaino ja viha olisi unhoitettava, esitetään po. asiakirjassa joka ei kuitenkaan vielä esitä virallista katolisen kirkon asennetta.

BERLIINI — Ranskalainen ja englantilainen sotilassaattue sekä niitä pienempi amerikkalaisen sotilaskolonna kulki tänään häiritsemättä Autobahnilla Länsi-Berliiniin.

Lyhyesti kerrottua uutistapahtumia

BRYSEL — Brysselin lentokentän viranomaisille soitti eilen eräs nimeämättömyyden henkilö ja ilmoitti, että lentopaviljoonin on katkettu pommi. Yhdysvaltain varapresidentti Lyndon B. Johnsonin koneen oli määrä saapua melkein samaan aikaan po. kentälle. Lentokentän rakennuksessa aloitettiin heti etsintä mutta pommia ei löytynyt ja LBJ:n kone saapui kentälle suunnitelmamukaisesti.

Lyndon B. Johnson saapui Belgiaan Hollannista, jossa hän oli kahden päivän vierailulla. Belgissa hän kohtaa mm. kuningas Baudouin ja ulkoministeri Spaakin.

WASHINGTON — Senaatti hyväksyi eilen illalla suorittamassaan äänestyksessä lisäyksen ulkomaanapulakiin, jonka mukaan kielletään ulkomaanavun anto Jugoslaviaa ja Egyptille sekä ryhtyi käsittelemään ehdotusta, jonka mukaan pyritään kielämään Indonesialle aiottua apua.

SAIGON — Etelä-Vietnamin entisen presidentin Diemin ja hänen vaikutusvaltaisen veljensä, Nhun ruumiit haudattiin eilen kaivossa hiljaisuudessa pienen sotilashautausmaahan. Ruumiit oli luovutettu heidän sukulaisensa haltuun. Hautaus tilaisuuden ajaksi oli haudausmaasta asetettu tarkat sotilassuojat ja lauseksi. Etelä-Vietnamin nykyisen hallituksen taholta lausuttiin Diemin ja Nhun kuoleman johtuneen “vahingossa tehdystä itsemurhasta”.

LENGENDE, Länsi-Saksa — Yksitoista kaivosmiestä, jotka olivat olleet kaksi viikkoa vankeina maan alla tulvaan joutuneissa Mathiden rautakaivosissa on eilen saatu nostetuksi maan pinnalle. Ryhmä oli viimeisin siitä 100 kaivosmiehen joukosta joka saatiin pelastetuksi. 29 kaivosmiestä on edelleen kadoksissa ja heidän uskotaan saaneen surmansa.

PARISI — Noin kaksi miljoonaa valtion virkailijaa ja valtion omistamien teollisuuslaitosten työntekijä ryhtyi 9 tunnin lakkoon Ranskassa keskiviikkona. Katolilaisten, sosialistien ja kommunistien johtamat ammattiyhdistysliitot kehoittivat jäseniään aloittamaan lakon antaakseen pontta palkkavaatimuksilleen ja esittääkseen täten vastalauseen hallituksen palkkojen jäädyttämispolitiikalle.

NEW DELHI — Kahdeksantoista F-100-tyyppistä USA:n ilmapvoimien suihkukoneita on saapunut Intiaan, jossa ne osallistuvat ensimmäiseen liittoutuneiden ja Intian puolustusvoimien yhteiseen sotaharjoitukseen. Maassa vallitsevaa jännittyneitä poliittista tilannetta kuvaa satavuosi se, että kun koneet saapuivat lentokentälle niin sinne järjestetyssä tilaisuudessa oli läsnä myös Intian ilmapvoimien komentaja jota pyydettiin lausumaan tapausten johdosta muutama sana mikrofonin — mutta läsnäolijoiden hämmästykselle hän kieltäytyi.

MOSKOVA — Vastavahittu neuvostokosmonauttipari Valentina Tereshkova ja Andria Nikolajev matkustavat huomenna kuukauden kestäväle hämmästyttävällä, mikä suuntautuu aina Intiaan ja Burmaan asti. Matkansa aikana he vierailevat mm. Nepalissa, Ceylonissa ja Indonesiassa. Heidän matkaseuranaan on kosmonautti Valery Bykovsky ja hänen vaimonsa.

MELBOURNE — Jos Australian labor-puolue voittaa yleisissä vaaleissa marraskuun 30 päivänä niin Australia tulee seuraamaan Englannin esimerkkiä tunnustamalla kommunistien Kiinan, sanoi Australian labor-puolueen johtaja Arthur A. Calwell.

WASHINGTON — Kuuban ilmoitetaan olevan valmis vapauttamaan ne 19 pakolaista, jotka Kuuban laivaston sotilaat kaappasivat elokuussa Anguilla-saareen suorittamallaan ryöstöretkellä. Saari kuuluu Bahaman saaristoon ja se on Englannin hallitusvallan alainen. Englanti on jo useamman kerran esittänyt voimakkaita vaatimuksia kaappattujen palauttamiseksi. Castron hallitus syytti että po. henkilöt olivat Yhdysvaltain CIA:n lähettämiä saarelle, josta käsin he valmistelivat vastavallankumouksellista toimintaa Kuubaan.

Pääkonsuli Paul Gustafsson toivottaa kirjailijaa Väinö Linnan Idelwildin lentokentällä tervetulleeksi Yhdysvaltoihin. Finlandia Foundationin National Capitol Chapter oli eilen järjestänyt kirjailijan kunniaksi vastaanoton, jossa hän kertoi kirjoistaan ja vastaili esitettyihin kysymyksiin, mikä liittyivät lähinnä “Tuntemattomaan sotilaaseen”. Washingtonista, D. C. kirjailija matkusti Floridaan. Hänen lähemmästä matkoistaan ei vielä ole tarkempaa tietoa. Väinö Linna on kuitenkin lausunut toivomuksen, että hän haluaisi tutustua laajalti Amerikan suomalaisiin.

Margaret Chase Smith pyrkinee varapresidentiksi

WASHINGTON — Senaattori Margaret Chase Smith’in (R-Me.), sanotaan vakavasti harkitsevan mahdollisuutta pyrkiä puoluksensa nimitysvaaleihin lähinnä varapresidentin virkaa silmällä pitäen. Kuluneiden lähikuukausien aikana hänen nimensä on useaan kertaan mainittu varapresidenttiehdokkaiden yhteydessä. Koska varapresidentin asemaan pyrkijöille ei pidetä mitään nimitysvaaleja niin heidän on osallistuttava vaaleihin presidenttiehdokkaina. Senaattori Margaret Chase Smith’in odotetaan kohdakkoin antavan asiaa koskevan lausunnon.

WASHINGTON — Valtiosih-teeri Dean Rusk arvosteli ankaraasti tänä aamuna pitämässään lehdistöhaastattelussa kongressia siitä, että se on äänestänyt vastaan rahojen myöntämisestä joillekin maille ja yleensä alentamalla ulkomaanapulamäärärahaa. Rusk sanoi, että maailma kulkee nopeammin kuin kongressi. Hän syytti myös kongressia sekaantumisesta ulkomaanasiain hoitoon joka kuuluu presidentille.

Samassa haastattelussa Rusk käsiteli NL:n politiikkaa Saksan Autobahnilla. Hänelle on käsiteltä, että mitä Neuvostoliitto ajaa takaa jos se todellakin haluaa ystävällisiä suhteita Yhdysvaltoihin ja länsimaihin. Jos tällainen kiusaamispolitiikka jatkuu on kyseenalaisia voidaanko päästä normaaliin suhteisiin Neuvostoliiton kanssa.

WASHINGTON — Berliinin valtatiellä tapahtunut idän ja lännen välinen kriisi on jälleen ohitettu mutta tulevaisuudessa on “aastaanlaisia mahdollisesti jälle-entodotettavissa.”

Yhdysvallat väittää edelleen et-ä se on oikeutettu käyttämään 110-mailin pituisia Autobahnia Berliiniin niin kuin se itse haluaa. Neuvostoliitto puolestaan väittää, ettei asia ole näin. Tämä periaatteellinen erimielisyys on synnyttänyt kriisiä jo. valtatiellä toinen toensa jälkeen. Viimeisin päättyi aikaisin keskiviikko aamuna, jolloin Berliiniin matkalla ollut amerikkalainen sotilassaattue jatkoi matkansa 42 tunnin pakollisen pysähtymisen jälkeen.

Yhdysvallat pysyy edelleen väitteensä, että se ei suostunut saattueen pysäyttäneen neuvostojoukkojen komentajan vaatimukseen. Neuvostoliiton pääministeri lausui Kremlissä kuitenkin, että “US. kolonnan komentaja alisti neuvostokomentajan määräyksiin” — mikä tarkoittaisi sitä, että amerikkalainen upseeri suostui siihen, että US. sotilaat laskeutuvat ajoneuvoistaan laskemista varten.

Khrushchev väitti, että edellä mainituilla myönnytyksellä estet-

Yhdysvallat esitti NL:lle voimakkaan vastalauseen

WASHINGTON — Yhdysvallat esitti keskiviikkona neuvostohallitukselle voimakasperäisen vastalauseen sen johdosta, että NL:n sotilassotilaat olivat estäneet 41 tunnin ajaksi amerikkalaisen sotilassaattueen kulun Berliiniin johtavalla valtatiellä.

Yhdysvallat ei kuitenkaan halunnut väitellä Khrushchevin kanssa siitä, kuka loppujen lopuksi antoi välikohtauksessa perään. Yhdysvaltain lisäksi virallisen vastalauseen esittivät myös Englanti ja Ranska. Niissä sanottiin, että US. saattueen pysäyttäminen “oli anteeksi antamaton yritykset loukata liittoutuneiden vapaita kulkuoikeuksia Berliiniin”.

Richard ja Pat Nixon keskustelivat Mme. Nhu’n kanssa

LOS ANGELES — Etelä-Vietnamin entisen “vahan naisen ja First Lady’n” ilmoitetaan lepäävän Bel-Air-alueella sijaitsevassa loisteliassa kodissa, jonne entinen varapresidentti Richard Nixon oli New Yorkista keskiviikkona soittanut hänelle myötä-tuntoilmauksensa.

Mrs. Allen Chase, jonka kodissa Mme. Nhu ja hänen teini-ikäinen tyttärensä tilapäisesti asuvat, vahvistaa tiedon Richard Nixonin puhelinsoitosta. New Yorkista tilatun puhelun ilmoitetaan katkenneen, jonka jälkeen Mrs. Nixon oli puolestaan soittanut Mme. Nhu’lle.

Mme. Nhu’n kolme nuorinta lasta on parhaillaan Roomassa, josta he oletettavasti lentävät USA:han.

Yhdysvaltain hyökkäys Kuubaan johtaisi Neuvostoliiton hyökkäyksen Euroopassa

MOSKOVA — Neuvostoliitossa vietiin eilen vallankumouksen 46. vuosipäivää. Kremlin palatsissa pidetyllä vastaanotolla oli yli 2,000 vierasta. Vieraiden joukossa nähtiin mm. US. suurlähettiläs Foy D. Kohler ja amerikkalainen liikemiesvaltuuskunta — 21 johtavaa amerikkalaista suurliikemiesistä.

Pääministeri Khrushchev uhkaili uudelleen Yhdysvaltoja sanomalla että “jos te hyökkäätte Kuubaan niin Neuvostoliitto on silloin pakotettu hyökkäämään liittolaismaihinne Euroopassa”. NL:n ja Kiinan välisestä ideologisesta kiistasta mainitessaan hän sanoi olevansa varma, että se saadaan sovituksi.

Aikaisemmin päivällä pidettiin Punaisella torilla suuri sotilaspäätös, jossa ensimmäisen kerran esitettiin julkisesti ohjusten “torjunta-ohjus”, mikä kykenee “purottamaan jopa kärpäsen taivaalta” väitti NL:n pääministeri sitä kuvaillessaan.

Lukuisten maljapuheittensa yhteydessä Khrushchev sanoi, että “kommunismin ja kapitalismin on sopeuduttava elämään yhdessä kuten eläimet aikoinaan Noanin arkissa. Emme voi kummitakaan väittää että suunnitelmamme ovat täydellisiä”.

Amerikkalainen kenraali Lucius D. Clay, jolla oli avainasema Berliinin sodanjälkeisen tulevaisuuden muovaamisessa kirjoittaa muistelmassaan, että “hän ei halunnut mitään sellaista kulkuoikeuksia koskevaa kirjallista sopimusta, jossa olisi rajoitettu täysin vapaata kulkuoikeutta”. Sen vuoksi hän valitsi toisenlaiset toimittavat, jotka käsiteltiin Neulän-vallan yhteisessä valvontakomissiossa, joka hallitsi Berliiniä vuoteen 1948 asti. Neuvostoliitolla oli tässä komissiossa veto-oikeus. Viralliselta amerikkalaiselta taholta ei ole tiettävästi mitoitettu kenraali Claytä hänen em. valinnasta.

Maaliskuun 20 päivä 1948 marsalkka Sokolovsky, joka silloin toimi NL:n ylikomissaarina Saksassa, poistui mielenosoituksella siitä neljän-vallan valvontakomission istunnosta, joka merkitsi loppua mainitulle komissiolle. 10 päivää myöhemmin hän ilmoitti lähtevänsä Berliiniin johtavalla valtatiellä maa- ja rautatieväylillä tarkastuksiin. Länsi yhäkysi Neuvostoliiton vaatimuksen ja tästä oli seurauksena se, että NL asetti Berliiniin saartoon kesäk. 23 päivä.

Hoffa pyrkii hankkimaan Teamstereille \$600 milj. sopimuksen kuljetusalalla

Teamsterien presidentti sanoi, ettei palkankorotusvaatimusten tukemiseksi ryhdytä koko maata käsittävään autokuljetusalan lakkoon — vaan ne olisivat yksittäisiä ja valittuja kohteita

WASHINGTON — International Brotherhood of Teamster-ammattijärjestö ilmoitti, että se tulee vaatimaan uutta kansallista työehtosopimusta, jossa palkkoja ja luontaisuuksia (fringe-benefit) vaaditaan korotettavaksi 45 sentillä tuntia kohden. Tämä käsittäisi 450,000 kuorma- ja kiitolinja-autojen kuljettajaa, heidän apulaistaan ja varastomiehiä, mekaanikkoja sekä toimistoapulaista.

James R. Hoffa sanoi tiedotustilaisuudessaan, että kuljetusliikkeiden täytyisi korottaa nykyisiä rahtejaan, jotta he kykenisivät hyväksymään ajurien ammattijärjestön esittämät vaatimukset. Hoffan arvion mukaan työnantajien palkkakustannukset nousisivat edellä olevan mukaan noin 200 miljoonalla dollarilla vuodessa uuden työehtosopimuksen vuoksi. Sopimus tulisi olemaan voimassa kolme vuotta.

Kansallinen työehtosopimusneuvotteluissa ovat Teamsterien edustajat neuvotteleet rajoitetuista alueellisista sopimuksista useimmiten vain yhdestä palkkakunnasta kerrallaan. Hoffa on kuitenkin useiden vuosien ajan pyrkinyt siihen, että tulevaisuudessa käytävät neuvottelut koskisivat kansallista työehtosopimusta. Siihen kuuluisi järjestön kaikki autonkuljettajat niin kaupungeissakin kuin ne jotka ajavat ainoastaan valtieliikenteessä. Puheena olevaan ammattijärjestöön kuuluvan kuljettajan keskimääräinen tuntipalkka on nykyään 3.06 dollarista 3.28 dollariin.

14-vuotias syöpä- potilas pakeni leikkauksen pelosta

CLEVELAND, Ohio — Teinikäinen Christine Simko löydettiin keskiviikkoamuna nukkumasta kodissaan, jonne hän oli tullut aikaisin aamulla viedyttään yön saman talon kellarissa. 14 vuoden ikäinen Christine karkasi tiistai-iltana Metropolitan General Hospitalista saatuaan kuulla, että hän joutuu leikkauttavaksi ja mahdollisesti häneltä joudutaan amputoimaan hänen oikea jalkansa syövän vuoksi. Nuoriso-oikeuden tuomari oli antanut luvan leikkauksen suorittamiseen, jonka lääkärit katsoivat välttämättömäksi tytön hengen pelastamiseksi. Christinen äiti, joka on englantilainen sotamorsian ja eronnut miehästään, sanoi olevansa leikkauksa vastaan koska hänen mielestään toiveet tytön henkin jäämiseksi ovat mitättömät. Sairaalan taholta sanottiin, että leikkauksella lisätään henkin jäämisen mahdollisuutta ainakin 20 prosentilla.

Christine Simko sanoi, ettei hän ollut tietoinen sairautensa todellisesta laadusta ennen kuin siitä kerrottiin julkisesti. Asia kuuluu nuoriso-oikeuden alaisuuteen koska Christine oli toimitettu tyttöjen työkohtiin sen vuoksi, että hän oli karannut kotoaan.

Berliinin valtatiellä tapahtuneiden välikohtauksien taustaa

1948. Tämän jälkeen Yhdysvallat toimeenpani kuuluisaksi tulleen “ilmasillan”. Neuvostoliitto on siitä lähtien häirinyt kaikilla mahdollisilla tavoin liittoutuneiden kulkua Berliiniin. Lännen taholta tämän katsotaan heijastavan kahta eri asiaa: Se on kätevä tapa NL:lle osoittaa maailmalle hallitsevansa Autobahnia ja toiseksi häiritä liittoutuneita ja yrittää siltä perustalta saada hankituksi itselleen lisävaltuuksia Berliinin johtavalla kulkuväylällä.

Elokuun 13. päivä 1961 Neuvostoliitto oletettiin että se oli lopullisesti onnistunut tässä kun erään amerikkalaisen sotilassaattueen komentaja suostui venäläisten vaatimukseen ja komensi saattueensa miehistön laskeutumaan maahan laskemista varten. Tapausta on saanut hyvin vähän julkisuutta ja se tapahtui hetkellä, jolloin kommunistit olivat juuri pystyttäneet Berliiniin muurinsa. Saattueen komentaja suostui venäläisten vaatimukseen ehkä sen vuoksi, että hän oli halukas saamaan 4,500 sotilastaan kiireellisesti Berliiniin. Tämän jälkeen liittoutuneet sopivat keskenään yhtenäisestä toimintatavasta, jonka mukaan saattueen komentaja voi suostua sotilaiden laskemiseen, jos heidän lukumääränsä saattueessa on yli 30. Tähän lukuun ei sisällytetty kuljettajia. Liittoutuneet eivät ilmoittaneet tätä kuitenkaan venäläisille. Vastalokak. 10—12 päivien tapahtuman aikana ilmoitettiin venäläisille, että nämä ovat ne säännöt, jotka me hyväksymme “Autobahn-pelissä”. Ellei tätä olisi ilmoitettu NL:lle niin venäläiset olisivat ryhtyneet pysäyttämään myös pienempiä saattueita.

Marraskuussa 1961 presidentti Kennedy ehdotti pääministeri Khrushchevin väylle, Aleksei Adzhubeille antamansa haastattelun yhteydessä, että kulkuyhteyttä varten perustettaisiin kansainvälinen valvontaelin. Kommunistipuolueen pää-äänkannattaja Pravda leimasi ehdotuksen kuitenkin silloin mahdottomaksi.

Se että NL on valinnut parhaillaan vallitsevan melkoisen rauhallisen idän ja lännen välisen suhteiden aikakauden välikohtauksien kehittämiseksi Berliiniin johtavalla Autobahnilla on asia, mikä askarruttaa kaikkia.

RAIVA AJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Akeel Mattson, Erik Minkinen, Lempi Ikävalko-Toivola
Puh. Diamond 3-3822

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilaukshinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published Monday, Wednesday and Friday except on
holidays, by the Raivaaja Publishing Company,
42 Wallace Ave., Fitchburg, Massachusetts 01421

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to reverse its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Laillisen juhlapäivän takia Raivaaja ei ilmesty ensi maanantaina, marraskuun 11 päivänä.

Verojen huojennus

Nykyisen hallituksen taholta on esitetty kongressille verojen alennusta koskeva lakiesitys. Se on ollut kongressin asianomaisen komitean käsiteltävänä, joka on siitä toimittanut kuulustelun, joita lain mukaan toimitetaan jokaisen huomattavan lakiesityksen kohdalla. Lain puolesta on puhuttu myöten sekä vastaan.

Asianomaisen komitean hyväksymänä keskinkertaisia tuloja nauttiva perhe saisi 22 prosentin huojennuksen. Näin ollen siis sellaisen kaksilapsisen perheen vuositulo, joka nykyisin on \$7,500 dollaria, alennus olisi 191 dollaria vuodessa. Nykyinen vero kun on \$877, alennettuna se tulisi olemaan 686 dollaria.

Tämä on yksi niistä lukuisista esimerkeistä, joita veroalennuksen tiimoilta on esitetty. Yleisemmin sanottuna alhaisempien tulojen saajien kohdalla veroalennus 4,000—10,000 dollarin tuloista vaihtelee 78. dollarista 354 dollariin.

Kennedyn hallituksen lakiesitys on ollut komitean käsiteltävänä useita viikkoja ja on se valmis. Lakiesityksen on kuitenkin saatava kongressin edustajahuoneen sekä senaatin hyväksymisen. Presidentti tietenkin kirjoittaa lain alle nimensä, ellei sitä edellämainitut laitokset huononna lakiesitystä käsitellessään.

Kuten usein on jo mainittu, verohuojennuksella oletetaan liike-elämän parantuvan ja työttömyyden vähenävän. Verohuojennus kun toisi enemmän rahaa työläisille, joka puolestaan lisäisi yleistä kulutusta ja tarvikkeiden myymistä. Siitä seuraisi työttömyyden lisääntyminen.

Mr. Wirtzin mukaan korkeat verot asetettiin estämään inflaation levenemistä Korean sodan jälkeen. Nyt sanotaan ekonomin huomattavasti voimistuneen viimeisen kymmenen vuoden aikana. Hintojen nousu ei ole tapahtunut niin jyrkkää nousua kuin oletettiin, joten inflaation vaaran sanotaan olevan ohi. Niin vakuutetaan talousmiesten taholta.

Läketiede ja sydäntaudit

Läketieteessä on viime vuosina näytetty toteen, että sydäntaudit johtuvat liasta ravinnosta ja liian vähästä liiketimestä. "Hyvinvointitautiin" suositellaan tulevaisuudessa lääkeeksi hieman epämuodollista, mutta täysin luonnollista hoitotapaa, nimittäin urheilua ja liikuntaa.

Tämäntapaista parannuskeinoista läketiede tietää vielä liian vähän. Jotta ammatti-ihmisille annettaisiin tilaisuus mielekkäisiin ja kohtuullisiin menetelmiin ja ennen kaikkea hoitokeinojen soveltamiseen, avattiin Länsi-Berliinissä äskettäin instituutti, jossa näitä läketieteiden tahoita tutkitaan. Tämä tieteellinen laitos on toinen laatuaan Länsi-Saksassa, ja jo nyt todetaan, että tällaisia laitoksia tarvitaan enemmänkin. Berliinissä on 30 nykyaikaisesti sisustettua huonetta, joissa tutkitaan ihmisten suorituskykyä, varsinkin urheilijain ja päästään siten selvälle millaisia olisivat ne ruumiinharjoitukset, joita tulisi suositella erilaisille työtä tekeville kansalaiskerroksille.

Uuden instituutin tiedemiesten ensimmäisenä ja kiintoisana tehtävänä on tutkia Berliinissä valtuutettujen terveydentilaa ja parantaa sitä tarvittaessa määrämällä todella sopivaa liikuntaa. Lääkäreiden ja tutkijoiden työ ei rajoitu vain nimekkäisiin henkilöihin ja poliittikkoihin, vaan joka ainoa berliiniläinen voi tulla tutkittamaan itsensä täysin maksuttomasti. Sellaisena laitos palvelee arvaamattomalla tavalla kansanterveyttä.

DISKRIMINOINTIA KAIKKIALLA

Neekerit eivät suinkaan ole ainoa vähemmistöön kuuluva ihmisryhmä, joita diskriminoidaan ja pidetään toisen luokan kansalaisina. Amerikan intiaanit kypävat samaan luokkaan — niin ainakin intiaanit väittävät.

Poliisien raakamaisuus, intiaanien karkoittaminen julkisilta virkistysalueilta ja erittely työmaille kuuluu valkoisten ohjelmaan. Niin ainakin väittää the National Congress of American Indians johtaja, Mr. Robert Burnette, edellämainitun järjestön konventiossa Bismarckissa, North Dakotassa. Konvention edustajille selitettiin, että syyte nostetaan South Dakotassa, jossa intiaanien diskriminointi on äärimmäistä, niitä aineksia vastaan jotka polkevat intiaaneille perustuslaissa taattuja oikeuksia.

Mr. Burnette sanoi intiaanien asuma-alueen lähetyville olevien yhdyskuntien viranomaisen ammuskelevan aiheuttomasti intiaaneja, koskaisevat heitä kynneltäsuammuksilla, suorittavat rikollisia hyökkäyksiä vankilassa olevia naisia kohtaan, sekä kytevät mieshenkilöitä vankikoppeihin. Viranomaiset torjuvat syytökset.

Sivistyksen tuloksena on oleva terve ja voimakas persoonallisuus, joka kykenee elämään kokonaista, sällisen rauhan siunaamaa elämää. — Hilty.

Amerikan intiaanit

Kun valkoinen mies tunkeutui yhä etelämmäksi Floridan niemimaalle, alueen viimeiset seminoli-intiaanit pakenivat mielenosoituksellisesti syvälle puolitrooppisiin metsiin. He säilyttivät omat kieltänsä, omat tapansa ja työmenetelmänsä aivan viime päiviin saakka. Floridassa on vieläkin seutuja, jonne valkoinen mies ei ole koskaan astunut, ja jossa seminolit viettävät ikuista, eriskummallista intiaanikesää.

Sitten Yhdysvaltain hallitus veti yhdellä kynäpiirrolla valtatien kulkemaan kaikkein syrjäisimmän seminoli-alueen halki. Tie ristittiin romanttisesti Tamiampi-poluksi, ja osa seminoleista jäi asumaan sen varrelle ehkäpä pelkäästä uupumuksesta. Korkeat aidat rakennettiin ruohokattoisten majojen ympärille, mutta pian ne olivat täynnä purukumimainoksia ja kirkkuvia tervetuloa-julisteita. Portille pystytettiin koku, jossa intiaaneit otettiin kokeilemaan kirkkua. Ensimmäiset sanat, jotka seminolilapset oppii valkoisilta, ovat: "Money, mister... please!"

Seminoli-intiaanien vaiheet voisi ottaa heidän heimovaltiensa kohtalo kaikkialla Yhdysvalloissa pienoisloissa. Intiaaneista tiedetään vähän ja puhutaan vielä vähemmän; jopa aikuistenkin usein tuijottavat television sarjafilmejä tuntekautia ja alkaivat sitten aprikoita, löytöiskö jostakin vielä näitä pyssyjä heiluttelevia viljejä. Jotkut taas pitävät intiaaneja jonkinlaisina vaarattomina pelleinä, jotka tekevät sieviä koriste-esineitä turisteja varten.

Intiaaniväestö ei ole tosiaanakaan samanlainen vähemmistö, eikä kuin esimerkiksi neekerit, ei edes lukumääränsä puolesta. Tilastojen mukaan intiaaneja on "alla" hetkellä n. 400,000, mutta ainakin n. 50,000 puoliveristä voidaan lisätä tähän lukuun. Intiaanit asuvat lähes sataprosenttisesti reservaatio-alueillaan, joita on nykyisin 290. Reservaatit taas sijaitsevat 24 eri valtiossa, mutta yksinäisiä intiaaneja voi löytää lähes jokaisesta valtiosta. Kaiken kaikkiaan reservaatitien kokonaispinta-ala on 53 miljoonaa aaria (amer.), ja yleensä ne ovat ylläajamaita, ts. kaikkien ala-arvoisimpia viljelysaluita, joista valkoinen mies pääsi eroon mukavalla tavalla.

Lähes kaikki reservaatioissa

Reservaatio ei ole tietenkään keskitysleiri, vaikka molempien takana on samantapainen periaate. Intiaaneille alettiin antaa maa-alueita korvaukseksi heidän menetyksistään 1800-luvun loppupuolella, ja vuoteen 1934 mennessä käytännöllisesti katsoen jokainen intiaani oli reservaatin turvallisien rajojen sisäpuolella. Valkoinen mies osasi totisesti tehdä kauppa punanahkojen kanssa, koskapa intiaanien alkuperäinen maanomaisuus kuitistui kolmesta miljoonasta neliomailista 80,000 neliomailiin.

Reservaatioita on erilaisia ja erikokoisia. Californiassa jo muutama maatalo kulkee tällä nimellä, kun taas New Mexicon osavaltiossa yli 90,000 Navajo-intiaania asuu yhden reservaatiorin puitteissa. Muutamilla alueilla intiaanit ovat onnistuneet hyvin maanviljelyssä ja karjanhoidossa, ja metsätyöt ovat huomattava tulolähde Yhdysvaltain pohjoisosassa. Mutta tavallisimmin intiaanialueet ovat lohudonta, kuivaa erämaata tai suola-preeria, joka ei pystyisi elättämään edes puolta reservaatiorin väestöstä. Helpotus on, ettei intiaanien tarvitse maksaa veroa maanomaisuudestaan.

Intiaanien keskittäminen tiettyille maa-alueille ei merkitse vapauden rajoittamista eikä teoriassa edes kansalaisoikeuksien vähentämistä. He ovat vapaita muuttamaan pois reservaatioilta — mikäli kukaan antaisi heille työtä niiden ulkopuolella. Reservaatioilla on yleensä omat kansakouluunsa, sairaalansa ja pientä käsitelisuutta, mikä on johtanut itse asiassa

sa mitä tehokkaimpaan rotuerotteluun. Haaveet erityisen intiaanivaltion perustamisesta Yhdysvaltain yhteyteen ovat yhtä paljon unohtuneet tuomittuja kuin neekerien pyrkimykset itsenäisen valtion luomiseen. Intiaaneille annettiin äänioikeus vuonna 1924, mutta heidän äänestysprosenttinsa on luonnollisesti surkean alhainen.

Intiaaniväestö kasvaa nopeasti

Nykyajan mukavuudet ovat tuoneet uusia ongelmia punanahkojen heimoille. Pidentynyt elinikä ja yhä kasvava syntyvyysprosentti lisäävät heidän lukuaan uhkaavasti — arvion mukaan intiaaneja tulee olemaan 700,000 vuonna 1975. Mutta jo nykyisin heidän työttömyysprosenttinsa — 40 % — on skandaalimaisen suuri ja yksi vaikeimmista kysymyksistä, joita maan sisäministeriö yrittää ratkaista. Vaikka intiaaneilla on aivan omalaatuisia kykyjä ja lahjakkuutta etenkin kevyen teollisuuden piirissä, he tuntevat olevan jonkinlaisessa katkeruutta kasvattavassa, selittämättömässä umpiossa.

Tuskin koskaan on tutkittu, kuinka suuri osuus rotusyrjinnällä on intiaanien työttömyys-tilanteessa. Tämä onkin monimutkaista, koska intiaanit ovat vapaaehtoisesti eristyneitä ja lisäksi vielä hallituksen eristämistä, holhoamista ja vartiointia. Reservaatit sijaitsevat harvoin kaupunkien tai valtioiden lähettyvillä, ja ne yrittävät tulla toimeen mahdollisimman vähän ulkopuolisen avun turvin. Usein kuullee sanottavan, ettei intiaani ole luotettava tai pitkäjänteinen työntekijä, ja myös muita neekereitä vastaan käytettyjä syytöksiä singotaan intiaaneja vastaan.

Kieli asettaa myöskin oman ongelmansa, koskapa amerikkalaiset intiaanit puhuvat yli sataa eri murretta. Osa vanhemmasta väestöstä ei puhu englantia laisinkaan, ja osa ymmärtää sitä, mutta kieltäytyy yllpeästi käyttämästä valkoisen miehen kieltä.

Näin ollen intiaanit eivät aseta suuriaakaan rodullisia ongelmia alueensa valkoiselle väestölle, mikä on johtanut jokseenkin kikkomisiin, vaikkakin epäluuloisiin suhteisiin. Seka-avioliitot intiaanien ja valkoisten välillä ovat äärimmäisen harvinaisia, ja intiaanit välttävät muutenkin kaikkea kosketusta valkoisten kanssa. Etelä-valtioissa intiaanit ilmeisesti luokitellaan "värilliseksi" neekerien kanssa, ja tällä perusteella heillä ei ole tulevaisuuden elokuvateattereihin, ravintoloihin tms., jotka omistautuvat "jalomman" valkoisen rodun palveluun. Mutta intiaani ei ilmeisesti edes välitä näistä seikoista, jotka ovat niin kipeitä neekereille, ja joskus valkoinen mies ei voi olla ihmettelemättä, onko hän sittenkään saanut intiaaneja alistetuksi.

Älytöntä komeilua; U.S. hautaustavat

Hiljattain eräs hyvin tärkeä kysymys, joka koskee kaikkia meitä on tähänasti pidetty liian arkaluontoisena kysymyksenä käsittellä julkisesti paljon huomiota. Se on hautauspalveluksen kalleus maassamme.

Vähän väliä suuret arvovaltat aikakausjulkaisut ja sanomalehdet ovat käsitelleet hautauspalvelusta. Televisiossa toisella viikolla oli tunnin kestävä ohjelma, jossa käsiteltiin asiaa.

Useita kirjoja on julkaistu asiasta, josta Jessica Mitfordin kirja "The American Way of Death" on saanut suurta huomiota. Kirjaa on myyty yli 100,000 kappaletta ja yhä se on "best seller" listalla. Tässä kirjassa selostetaan hyvin asiallisesti, hyvin mielenkiintoisella tavalla, jopa humoristisella tavalla maassamme vallitsevaa tapaa, jolla teemme "viimeistä palvelusta" saattaessamme omanamme hautaan. Hautajaisista koituu jälkeen jälleille hyvin suuri lasku, joka monessa tapauksessa on raskas rasitus.

Hautaustoimittajien yhdistyksen, National Funeral Directors tiedoittaa, että vuonna 1960 keskimääräinen hautaustoimittajien palvelus oli \$708, johon kuuluu arkuu. Tähän on lisätty hautausmaahan kaivaminen, pappi, haudaus

ri, vaatteet, kukat ja muut. Niin, että loppujen lopuksi koko hautaus nousee yli tuhannen dollarin. Ylläolevan arvion jälkeen hinnat ovat vielä nousseet.

Joissakin häikäilemättömissä tapauksissa, jolloin hautaustoimittaja on ottanut väärin tilaisuudesta "businestää" on hautaus noussut tuhansiin dollareihin ja enemmänkin.

Hautaustoimittajat puolestaan sanovat, että heille jää puhtaaksi jokaisesta hautauksesta 54 dollaria ja että heidän keskimääräinen palkkansa on \$8,500 vuodessa. Sitten vielä he tuovat esille, että heillä ei ole kuin yksi hautaus viikkoa kohden.

Uskomme, että hautaustoimittajat ovat yleensä rehellisiä ihmisiä, jotka yrittävät parhaansa mukaan palvella surevaa perhettä. Mutta joukossa on niitä, jotka ottavat surevan perheen tunteellisen tilanteen hyväkseen ja myyvät palvelusta enemmän kuin perheen taloudellinen asema edellyttää.

Monet surevat perheet ovat itsekin syyppiä siihen että omaisten hautaus tulee maksamaan paljon. He pyrkivät yli voimiansa näyttämään ystävilleen ja tuttavilleen miten hienosti ja koamesti he suorittavat viimeisen palveluksen.

Jo ennen kun tämä arkaluontoinen asia on tullut päivän kysymykseksi, on eräissä piireissä asiaa käsitelty ja ryhdytty tietoisesti järjestämään hautausta niin että tämä toimitus pidettäisiin kohtuuden rajoissa.

On perustettu osuustoiminnallisia hautauspalveluksia, mutta ne ovat vaikeasti järjestettävissä, niin että niitä on ainoastaan muutamia koko maassa.

Mutta kirkkojen, työväenjärjestöjen ja osuusliikkeiden jäsenien keskuudessa on perustettu niin kutsuttuja "Memorial" yhdistyksiä jotka etukäteen tekevät sopimuksen hautaustoimittajan kanssa määrättyllä hinnalla hoitaa viimeisen palveluksen. Näiden sopimuksien mukaan on erittäinaisia hautauksia.

Katsotaan että tämäkin asia pitäisi hoitaa ja järjestää etukäteen eikä odottaa kunnes surun murtamana ja liikutettuna tilanteessa joudutaan käsittelemään asiaa, jonka alaisena ei sovi kylmästi ja tietoisena kaikista asiantaaroista tehdä päätöksiä jotka saattavat olla liian kalliita jällel jäänneille.

Uskomme, että hautauspalveluksen käsitelly julkisesti on tervettä. Sen seurauksena tullaan monelta eri taholta antamaan huomiota niille seikoille jotka on tuotu esille hautauspalveluksen käsittelyssä.

Kirjallisuus ja taide

KALEVALASTA ENGLANNINKIELISEN PROOSASELOSTUS

Kalevalasta, suomalaisesta kansalliseepoksesta, on jo olemassa useitakin englanninkielisiä käännöksiä. Nyt tulee jälleen uusi.

Harvardin Yliopisto julkaisee tässä kuussa prof. Francis Peabody Magoun toimittaman suorasanaisen teoksen jossa annetaan selostusta Kalevalan realismista, sen historiallisesta ja sen värikästä henkilöluhahmoista.

Mr. Magoun tekee esipuheessaan selkoa Kalevalan synnystä, miten se on siirtynyt kansan suussa sukupolvesta toiseen, kulttuuriperintönä, jota on vaalittu ja surossa että ilossa. Tekijä selostaa Lönrotin osuutta Kalevalan synnystä ja sanoo yrittäneensä olla mahdollisimman uskollinen runoilisille arvoille.

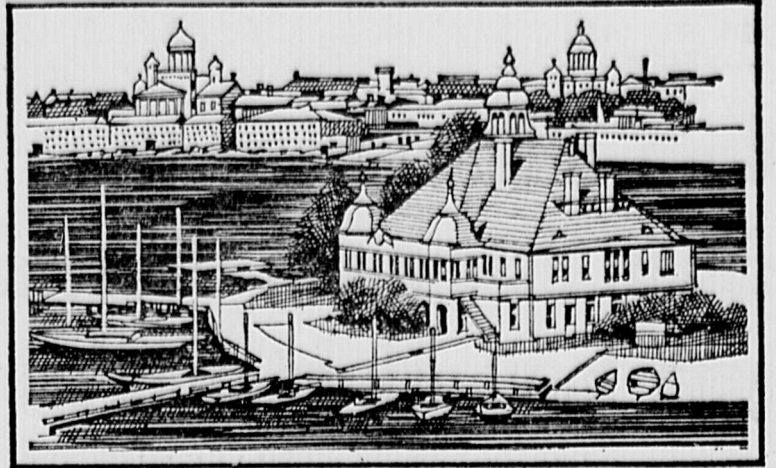
Teoksessa selostetaan levottoman Lieto Lemminkäisen kosioseikkailuja, Kullervon synkkä kohtalo, Väinämöisen matkaa Vipusen vatsaan puuttuvia syntysanoja hakiessaan jne.

Maynard, Mass.

Mennään joukolla
All American Clubin vuotuisiin myyjäisiin Taiston talolle lauantaina tk. 16 päivänä alkuen kello 5 iltapäivällä. Yläsalissa on myytävänä kaikenlaista tarpeellista tavaraa ja ajavietepelejä. Alasalissa tarjoillaan maukas iltailallinen. Se käsittää pinssiä tai perunasalaattia häämin kanssa 99 sentin hinnasta. Katsokaa ilmoitusta ensi keskiviikon lehdestä.

Kauppalaan valtuusto
ja yleisten töiden lautakunta ovat

SUOMI!

Ainoastaan Pan Am tarjoaa teille päivittäiset
Jet - lennot Bostonista Eurooppaan.
Kätevät jatkoyhteydet Helsinkiin.

Lentämällä välilaskutta Bostonista matkianne Lontooseen kuluu 6¼ tuntia. Pariisiin 6½ tuntia. Kummastakin kaupungista saatte nopeat jatkoyhteydet Helsinkiin. New Yorkista lennättävät Pan Am'in jetit teidät välilaskutta Osloon ja edelleen Tukholmaan ja Helsinkiin, sekä myös suoraan Kööpenhaminaan.

Uudet alhaiset hinnat! Tänä syksynä, jatkuen aina ensi kevääseen saakka, Pan Am'in uusi 21-päivän Jet säästöluokan matkalippu on edullisempi kuin koskaan aikaisemmin! Siitä huolimatta etuihinne kuuluu tavannukainen Pan Am asiakaspalvelu — mukaanluettuna pariislaisen Maxim -ravintolan voittamaton ruokavalio!

Esimerkiksi: Teidän meno -paluulippunne Bostonista Helsinkiin on ainoastaan \$524. Te säästättä \$148 ja voitte viipyä perillä 14.—21. päivään.

Matkasuunnitteluas koko maapalloa varten! Pyytääks itsellenne Pan Am'in uusi ilmainen kirjanen, jonka opastuksella löydätte edullisimman ratkaisun matkasuunnitteluinne; sen avulla voitte itse suunnitella 21-päivän kiertomatkanne.

Verraton lisäetu! Matkustittepa Pan Am'illa minne tahansa maailmassa, mukanaanne seuraa maailman paras matkakumppani — kokemus, joka on verraton lisäetu.

Soittakaa Pan Am matkailuasiamiehellenne tai kirjoittakaa:
Pan American, 100 Federal Street, Boston, Mass.

Matkustaessanne parempi valita Pan Am
— maailman kokenein lentoyhtiö!

pitäneet lukuisia yhteisiä kokouksia yrittäen selvittää paikallista kaatopaikka-asiaa. Kokoukset ovat olleet yleensä melkoisen myrskyisiä. Asia oli kehittynyt siihen pisteeseen, että erikoinen kauppalan kokous oli suunniteltu pidettäväksi marraskuun 13 päivänä, jossa olisi tullut esitettäväksi ratkaisevia ehdotuksia. Kokous kuitenkin on nyttemmin peruutettu, koska asianomaiset eivät ole päässeet yksimielisyyteen että mitä tai mikä pitäisi kokoukselle esittää.

Pamela Wiitanen,
Doris ja Helge Wiitanen tytär Lowellissa, kuoli pitkällisen sairauden murtamana Lemuel Shattuck sairaalassa Bostonissa lokakuun 25 päivänä. Pammy sai päästötodistuksen Lowelin korkeakoulusta vuonna 1962. Päitsi vanhemmat, suremaan jäivät sisaret Barbara Januskiewicz, Lowellissa ja Linda Kimball Chelsfordissa, isovanhemmat Mr. ja Mrs. Waldemar Wiitanen, Lowellissa sekä luukuisia kaukaisempia sukulaisia.

Haudattiin Glenwood hautausmaahan. Doris Wiitanen on edemmenneen Sophia Kleemolan tytär, hyvin tunnettu Maynardissa. Olkoon unesi rauhaa, Pamela! — Jaakko.

Quincy, Mass.

Mr. ja Mrs. Toivo Tuori
lähteneet huvittelemaan Floridaan. Tiedysti he tapaavat siellä paljon ystäviä ja tuttavuu. Have a Happy Time!

Jurvalaisia
on vierailut täällä Helmi Alanen, Enni Alanen, Venja Alanen. He ovat olleet Olga Laakson luona. Onerva Hautala on vierailut poikansa Sakari Hautalan luona. Mrs. Sadie Hämmäläinen on ollut oppaana jurvalaisille.

Mrs. Ida Mäki
on Forbes Nursing Homessa 38 Edgemere Road, Quincy.

Uljas Koitto Raittiusseuran
73. vuosijuhla vietetään sunnuntaina, marrask. 24. Tilaisuus aletaan päivällisellä klo 12 ja ohjelma alkaa klo 1:30 ip. Kaikki suomalaiset ja toisikieliset tervetuloa. Sisäänpääsy vapaa. Juhlapuhujana on pastori William Sumner, Fitchburgista. Hänellä on aina valaiseva sekä virkistävä aine esitettävänä.

Samana päivänä klo 10 ap. on Idän Suomalaisen Raittiusliiton puolivuosis kokous U.K. haalilla. Presidentti Väinö Toivonen johtaa kokousta.

Kaikki edustajat kokoukseen
The American Issue lehti sanoo, "It isn't the car that takes a drink, then quickly loses its power to think it's the driver."
Y. M. Matson.

Abington, Mass.

Karin Tyni palasi Saksasta,
missä hän oli 4 viikkoa vieraillessaan siskonsa, Lt. ja Mrs. Edward G. Furlongin perheessä. Perillä matkustelivat Itävallassa, Baviariassa, Sveitsissä ja monissa historiallisissa paikoissa.

Brocktonin vaaleissa
republikaani Sims voitti majurinvaaleissa. Demokraatit säilyttivät enemmistön kaupungin hallinnossa ja koulukomitean vaaleissa.

"Paanatsanit" lauantaina
Grand Army haalissa, Washington - ja Central-katujen kulmassa. — V. N.

— Päivää Pirkko. Kas, sinäkin olet tullut tänne Naantaliin kylpemään.

— Olen kuin olenkin.

— Entä miehesi?

— Hän on Lappeenrannassa. Perhelääkärimme suositteli meille eri kylpypaikkoja.

— Sehän on hienoa, voitko antaa minulle lääkärisi osoitteen.

Ihmisen on samanaikaisesti sekä pystyttävä intohimoihin että ne myös hallittava.

Sää Massachusettsissa tänään: Pilvistä, sateista, myöhemmin kirkastuvaa, lauhaa, 54—58, vähitellen kuivuvaa, kohtalaista tuulta.

Huomenna: ajoittain aurinkoista, kylmempää, 50—55, kuivaa, kohtalaista tuulta.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

— Osuuskassa on suljettu koko päivän ensi maanantaina laillisen juhlapäivän takia.

— Mrs. Yvette Landry, 60 Albee St., sai eilen aamulla tulen vaatteisiinsa stouvin kaasulaitteesta. Mieheensä avulla hän sai tulen tukahdetuksi mutta tuli ennätti kuitenkin polttaa käteen ja selkään ensimmäisen ja toisen asteen palohaavoja. Mrs. Landry vietiin Burbankin sairaalaan.

— Viime kuussa annettiin autoilijoille 55 "No-Fix" lipuketta. Määrä oli lähes 50 prosenttia suurempi kuin elokuussa ja osoitti nousua jo toisen kuukauden aikana yhteen mittaan. Viime kuussa joutui 43 moottoristia syytteeseen piiri-oikeudessa.

— Norman Kamppuri ja Barbara Suokko esiintyvät Ashbyn kansakoulun juhlasalissa tänä iltana näytelmässä "One Mad Night". Näytelmä on kolmeosainen, esittäjinä korkeakoulun seniorit.

— Kuvernööri Peabody on allekirjoittanut \$150,000 määrän, josta Fitchburgin kaupunki saa kuluttaa joko uuden rakennuksen rakentamiseen tai sitten Lowe Housen lisärakennukseen.

— Joulutervehdyksiä ja uuden vuoden onnitteluja Raivaajaan otetaan vastaan myöskin Co-opin lahjavarain osastolla, myymälän yläkerrassa. Joten voitte säästää lisävaivoilta suorittasanne asian ostoksilla ollessanne.

UUTISILMOITUKSIA

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautausseimistö
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

SUOMALAINEN HUONEKALULIIKE,
Ernie's Furniture Co., 1066 Main St.,
Puh. DI 3-7100. — Ernie Koski, omist.

5 huoneen HUONEISTO VUOKRATAVANA, 2. kerros. Lämpö, sähkö ja kuumavesi sisältyy vuokraan. Vuokra \$85.00 kuukaudessa. 12 Saari Parkway. Soittakaa DI 2-1781.

Taloustalustilainen saa paikan. Halutaan tyttö tekemään tavallista taloustyötä. Asuttava työpaikka. Soittakaa KE 7-0446 (Engl. puhuen).

Halutaan kykenevä NAINEN hoitamaan vanhemmanpuoleisen nais-henkilön taloutta, 3 huoneen huoneisto, kio 8 ap — kio 1:30 ip. 5 tai 6 päivää viikossa. Soittakaa DI 2-5236 (Engl. puhuen).

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautausseimistö, jolla on oma parkkausalue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen varmaankin löytää heidän mahdollisuuksiensa sopivan.
- Kehoitamme teitä vierailemaan hautauskodissamme. Tulomme antamaan teille mitä ystävällisimmin ja vilpittömimmin palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

85 Blossom St. Fitchburg, Mass.
Puh. 342-3635

Leominster Granite And Marble Works
GEORGE W. YULE, omistaja
Kaiken mallisen kirjaimin kaiverrettuja hautapatsaita
Puhelin KE 7-2346
203 MAIN STREET LEOMINSTER, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia
Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi
ARO'S POULTRY FARM
Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 701

— Kaupungin valtuusto hyväksyi kokouksessaan \$45,000 suuruisen lainan kahden palovauvon ostamiseksi. Päätös hyväksyttiin yksimielisesti. Vauvat maksavat \$31,885 kappale.

— Philip Salny vannotti eilen virkavalan kaupungin lakimiehen toimeen. Valan vannominen tapahtui valtuuston kokouksessa. Mr. Salny on toiminut virkaatekevänä lakimiehenä Joseph Adams, Jr. kuoleman jälkeen.

— Viisitoistavuotias Thomas Qualters, Rice St., S. Athol, joutui tapaturmaisen laukauksen uhriksi keskiviikkona metsästyksmatkalla. Poika pääsi kuitenkin sidonnan jälkeen kotihoitoon.

— "Nuori Saima" Finnish-American Club, pitää tanssit Co-op Centerissä ensi lauantaina, marraskuun 9 p. Rudy Nesmanin orkesteri soittaa. Clubin joulujuhla pidetään joulukuun 14 päivänä.

— Urho O. Pohjoismäki, Westminsteristä ja Paavo U. Ranta, kytö, Omena Place, Fitchburg, loukkaantuivat eilen Co-op farmarien viljelyllä. Miehet poltsivat noin 20 jalkaa syvään jyvähinkaloon. Miehet vietiin Burbankin sairaalaan mutta Ranta-kytö pääsi sidonnan jälkeen kotiin.

Fitchburgilainen mies karkasi vankilasta

Wayne W. Days, 25-vuotias, 320 Water St., joka on ollut suorittamassa hänelle määrättyä kahden ja puolen vuoden tuomiotuotteen osajoukon keskeisyyttä.

Days on ollut luottamustehtävissä erään vankilan virkailijan henkilökohtaisen valvonnan alaisena. Poliisipäällikkö Joseph Smith ei halua mainita virkailijan nimeä mutta sanoo, että virkailijaa on tutkittava.

Days on tuomittu osallisuudesta viime keväänä tapahtuneeseen murtoon Gotham-tehtaalla. Hän on käyttäytynyt vankilassa hyvin ja ollut luottamusvangan tehtävissä viimeisen kolmen kuukauden aikana.

Viranomaiset ovat sitä mieltä, että Days yrittää päästä Fitchburgiin. Hän on 5 jalkaa 8 tuumaa pitkä, painaa 140 paunaa, ruskea tukka ja käyttää mahdollisesti vaaleenruskeaa sadetakkia. Osajoukonlaikotella on heinä-

KIRJEENVAIHTOTOVERIA ETSITÄÄN

Leskimies haluaa päästä tyttöjen kanssa kirjeenvaihtoon. Ikä ei haittaa. On pieni farmi kaukana paikkalla. Odotan vastausta.

FRED KARKKAINEN
Box 187, Templeton, Mass.

FINNISH AMERICAN CLUB of SAIMA

TANSSIT

CO-OP CENTERISSÄ
Lauantaina, marraskuun 9 p. klo 8 ill.

Rudy Nesmanin Orkesteri soittaa Tervetuloa!

NOTICE OF LOST PASSBOOK

DR 3989 issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for issuance of a duplicate passbook. Payment on the original passbook has been stopped. Fitchburg, Mass. Oct. 25, 1963.

SUOMALAISET

Tarvitsemme apua Suomen asioissa, esim.: omaisuus, perintö-, raha-ym. kysymyksissä, käännyttää luottamuskella puoleen. Otakaa yhteys

Mr. VEIKKO KARILAMPI
Mason, N.H.

KULTAISEN IAN KERHO, KIK, pyytää osoittamaan kaikki kerholle tulevan postin:

RAIVA AJA, Box 600,
Fitchburg, Mass. 01421

kuusta lähtien tapahtunut kaikkiaan kolme karkkaamista. Yksi karkkaudesta antautui poliiseille ilman vastarintaa, kaksi saatiin pidätettyä villin takaa-ajon ja laukaustenvaihdon jälkeen.

Viides tulipalo 4 päivän sisällä

Lancasterissa syttyi eilen jo viides tulipalo neljän päivän aikana. Kaksi paloista on jo todettu tuhopolttajien syyttämiksi. Eilinen tulipalo vaurioitti pahasti kaksikerroksista rakennusta Main-kadulla. Vahingot nousivat tuhansin dollareihin.

Tuli alkoi kellarikerroksessa ja kohosi rappukäytävää pitkin ylempiin kerroksiin. Kahden kaupungin palokunnat olivat mukana sammutustyössä. Talossa asuu perhe, jossa on neljä lasta mutta kukaan ei ollut kotona palon sytyessä. Palon alkusyytä ei tunneta.

AUTO-ONNETTOMUUDET OVAT LISÄÄNTYNEET

Moottoriajoneuvoliikenteessä Fitchburgissa tapahtui lievä nousua onnettomuuksien lukumäärässä lokakuun aikana. Loukkaantuneita oli sama määrä sekä syyskuussa että lokakuussa.

Lokakuussa tapahtui kaupungissa 34 onnettomuutta, loukkaantuneita oli 28. Syyskuussa tapahtui 22 auto-onnettomuutta, joissa oli sama määrä loukkaantuneita, 28.

Viime kuussa loukkaantui auto-onnettomuuksissa 7 jalankulkijaa, 12 muuta ajoneuvoa oli yhteenajossa, kuusi pysäköityä autoa, kaksi polkupyörää, viisi autoa suistui pois tieltä.

Näistä luvuista huolimatta tänä vuonna on auto-onnettomuuksien luku tähän mennessä huomattavasti pienempi kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Autoilijoille:

Moottoriajoneuvojen rekisteröimisviraston johtaja James R. Lawton tahtoo muistuttaa kaikille autoilijoille, että häikämyrkytysten välttämiseksi on kaikkien autoilijoiden muistettava seuravat varokeinot:

Tarkastuttaa auton kaasutusjärjestelmän säännöllisesti.

Ei koskaan saa käyttää moottoriajoneuvon valjassa tahi muussa ilmanvaihtoa vailla olevassa paikassa.

Sammutettava moottori jos joutuu istumaan autossa muutama minuuttia pitemmän ajan.

Ei pidä koskaan ajaa ikkunat täysin suljettuina.

Hitaassa liikenteessä, tahi tunneissa ajettaessa, on pidettävä ilmareiät suljettuina ja pysyttävä hyvän matkan päässä edellä kulkevasta ajoneuvosta liian häikämyrkytystä välttämiseksi.

Milloin ikinä tuntee olevansa uninen, on poistuttava hetkiseksi autosta hengittämään raitista ilmaa sillä uneliaisuus voi johtua häikämyrkytyksestä.

Turvallisuusviranomaiset haluavat antaa muutamia ohjeita ensiavusta siinä tapauksessa, että häikämyrkytys on päässyt tapahtumaan.

Toimitettava uhri heti ulkoilmaan ja alettava antaa teko hengitystä, kutsuttava lääkäri, palokuntalaisia tahi poliisi. Tekohengitystä on jatkettava ainakin kaksi tuntia tahi kauemmin. Pyöritystä on pidettävä lämpimänä

kietomalla peitteisiin. Mikäli hengityslaitteita on käytettävissä, käytettävä niitä 15—30 minuuttia sen jälkeen kun luonnollinen hengitys on alkanut palautua. Hierottava uhrin käsiä ja jalkoja verenkierron edistämiseksi. Vaadittava potilaan lepäämään ja antaa aikaa hitaasti toipumiseen.

Häikämyrkytys voi tuottaa kuoleman muutamassa minuutissa. Jos uhri jää tiedottomassa tilassa hengittämään häkää, voi siitä aiheutua pysyviä vaurioita.

KALEVAISTEN UUTISIA

Kahvaiset pidetään Kaleva Kodissa ensi maanantaina kello 8 illalla. Isäntinä ja emäntinä toimivat Mr. ja Mrs. Edwin Laitinen, Mr. ja Mrs. John Heikkurinen ja Mrs. Hilma Kotilainen. Näytetään kaksi filmiä. Kaikki tervetulleita! — A.

MIELENKIINTOINEN OHJELMA

on ensi maanantaina T.Y. Saiman kahvissa Co-op Centerissä. Mrs. Bertha Santaviita soittaa pianosooloja, Toivo Orava lausuu runon, Martti Laaksonen puhuu, Susan Tastula ja Martha Santaviita laulaa Mrs. Santaviitan säestyskellä ja kalastusfilmiä esittää Eino Aho. Illan kustantajat Alina ja August Höglund takaavat maukkaan kahvin ja leivokset.

Useita loukkaantuneita; 3 kuollut liikenteessä

Viimeisten parin päivän aikana on loukkaantunut useita henkilöitä Fitchburgissa ja ympäristöalueella. Lisäksi menetti eilen kolme henkilöä henkensä Keski-Massan sateen liukastuttamilla teillä.

Eugene G. Howard, 70-vuotias, Main St., Ashburnham, menetti henkensä ylittäessään tietä Ashburnhamissa.

Victor J. Niemi, 75-vuotias, Gardnerista, kuoli vammoihinsa jotka hän sai auton törmätessä tolppaa vasten.

Douglas A. Dennis, 21-vuotias Ft. Devensin sotilas, menetti henkensä autojen yhteenajossa Harvardissa.

Howard kuoli Heywoodin sairaalassa tunti sen jälkeen kun hän oli joutunut auton alle jota ajoi Miss Cynthia D. Benton, 17-vuotias, Fitchburgista.

Poliisipäällikkö Eino A. Moisio sanoo että yliajo tapahtui teiden risteyksessä erittäin huonon näkyvyyden aikana. Miss Benton sanoi, että sade himmensi ikkunoissa kaiken näkyvyyden.

Aina Niemi, Victor Niemen puoliso, 68-vuotias, loukkaantui samassa onnettomuudessa, jossa hänen miehensä menetti henkensä. Muita loukkaantuneita ovat:

Mrs. Anna Laakso, 73-vuotias, Mrs. Hulda A. Niskala, 69-vuotias, Mrs. Emilia Eskell, 67-vuotias. Kaikki loukkaantuneet vietiin Gardnerin sairaalaan. Keneläkään e iole välitöntä hengenvaaraa.

Harvardissa tapahtuneessa onnettomuudessa loukkaantui 7 henkilöä, yhden kuoliinuhriin lisäksi. Kaikki ovat nuoria.

Leominsterissä loukkaantui 2 henkilöä autojen yhteenajossa Main- ja High-katujen risteyksessä.

Viisi naista loukkaantui keskiviikkoiltaan autojen yhteenajossa Route 2:n ja 31:n risteyksessä. Loukkaantuneet vietiin ambulanssilla Burbankin sairaalaan mutta kaikki pääsivät sidonnan jälkeen kotihoitoon. Risteys, jos-

sa onnettomuus tapahtui on ollut useiden aikaisempienkin onnettomuuksien tapahtumapaikkana.

Katsausta äänestykseen

Fitchburgissa odotettiin äänestäjiä 17,000—18,000, mutta heitä kävi ainoastaan 16,704, 77 prosenttia äänestäjästä. Toisin paikoin näytti aamulla siltä, että innostus on kovinkin suuri, esim. B. F. Brown-koulun edustalla oli parikymmentä ihmistä koolia jo ennen oven avaamista. Innostus ei kuitenkaan loppujen lopuksi ollut niin suuri kuin odotettiin.

Kaupunginjohtaja Bourquen ylivoimainen voitto kolmatta kakkautta varten ei sekään ollut mikään yllätys. Ehkä vastustajat sittenkin yllättyivät äänten runsaudesta. Bourquen 10,096, Lemayn 6,477 vastaan.

Yllättävää kenties oli fluoridation saama tappio. Kysymyksen kannattajat olivat käyneet kaiken kesää voimakasta ja varsin laajaa kampanjaa. Hylkäys oli lähes kolme yhtä vastaan. Nähtävästi fluoridatio oli kysymys joka kiinnosti äänestäjiä kaikkein eniten. Vastustajat kokosivat puolelleen kaikkein suurimman äänimäärän mitä millekään muulle vaalin kohteelle yksityiskohtaisesti otettuna annettiin. Fluoridation "No" ääniä oli 10,999, "Yes" ääniä 4,198, seuraavaksi suurimman äänimäärän kokosi kaupungin entinen johtaja, Hedley Bray, 10,208, Bourquen saama äänimäärä oli 112 vähemmän.

Mutta ei edes paljon puhuttu fluoridatio-kysymys saanut kansa Fitchburgissa liikkeelle odotettua määrää.

Mr. Bourque lausautti voittonsa johdosta, että "paikallinen lehti on puhunut ja kansa on äänestänyt." Hänenään on kuultu usein valittaneen sitä, että paikallinen lehti ei ole kohdellut häntä kovinkaan oikeudenmukaisesti. Lakimies Lemay sanoi lyhyesti ja herrasmiesmäisesti: "Good Luck", kiittäen samalla kannattajiaan.

Mr. Bourquen kannatus oli ylivoimaista lähes kaikkialla kaupungissa. Poikkeuksina olivat Ward 4 ja Ward 3A.

Suurin piirtein ottaen ei valtuuston äänestyksessä tapahtunut mitään erikoisen yllättävää. Tulokset olivat odotusten mukaisia. Parina pikkuyllätyksenä voidaan ehkä pitää Joseph Albertin voittoa ensimmäisessä Wardissa, jossa hän sivuutti Donald J. Sullivanin, 2,052—1,544, toinen "vallankumous" oli kolmannessa Wardissa, jossa uusi tulokas John O'Brien ohitti Wainö A. Tienhaaran, 1,182—1,013. Muutamilla ehdokkailla ei ollut lainkaan kilpailijaa. Sullivanin ja Tienhaaran häviö ei tullut minään yllätyksenä, sillä etukäteen oltiin varauduttu jo tähän mahdollisuuteen molempien kohdalla.

Fluoridation-kysymys oli sellainen, jossa pelattiin taktiikalla. Asian kannattajat olivat jo etukäteen puhuneet siitä, että vastustajat mahdollisesti ottavat asiassa viime-hetken tulitus-taktiikan, jonka he tekivätkin. Oltiin vaiti erästä muutoseikasta ja annettiin kannattajien olla siinä käsitelyssä että fluoridatio menee läpi.

Leominsterin kaupunginjohtaja-

WORKERS' CREDIT UNION

(Työläisten Luottoyhdistyksen) sääntömääräinen

VIOSIKOKOUS

pidetään omassa talossa

48 Wallace Ave.,
Fitchburg, Mass.

MAANANTAINA, MARRASKUUN 18 PÄIVÄNÄ, 1963, KELLO 7 ILLALLA

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen tili- ja toimintakertomus, päätetään johtokunnan esityksestä kuinka paljon maksetaan osakevoittoa eli osaketilillä oleville talletuksille korkoa kuuden kuukauden tilikaudelta, joka päättyi lokakuun 31 päivänä 1962, valitaan johtokuntaan ero- vuorossa olevien tilalle jäsenet ja päätetään kaikista muistakin säännöissä määrätystä kysymyksistä.

Fitchburgissa, Mass., marraskuun 7 päivänä, 1963.

Työläisten Luottoyhdistyksen johtokunnan puolesta:

SAVELE SYRJÄLÄ, kirjuri.

Lunenburg, Mass.

Paikallisen Co-op farmariyhdistyksen kuukausikokous on ensi torstaina marraskuun 14 päivän iltana klo 8 Eino Liloivan farmilla, Lancaster tien varrella, jossa läheimmän määrittellään missä ravintolassa järjestetään yhdistyksen jäsenilleen tarjoama vapaa illallinen, jota suunnitellaan tarjottavaksi pikkujouluun merkeissä torstaina joulukuun 12 päivänä pidettävän kokouksen yhteydessä. Kehoitetaan jäseniä saapumaan Liloivalla pidettävään kokoukseen että voidaan lähemmin määritellä pikkujouluun osallistavien lukumäärä.

Lokakuun kokous pidettiin Mrs. Ida Pihlajan asunnolla. Lausun kauniit kiitokset kokouksen puolesta herkkulästä kahvi- ja leivonnaispöydästä.

Lämmityslaitteiden tilastotiedustelu

Kauppalan veroviranomaiset lähettävät näinä päivinä, kotien ja kesäasuntojen omistajille tilastokyselykaavakkeen, joka on palautettava täytettynä ennen joulukuun 1:stä päivää viranomaisen konttoriin kunnallistalossa. Kaavakkeissa halutaan tietoa, onko lämmityslaitte auto-maattinen, öljyllä, sähköllä, kaasulla tai joitakin muita polttoaineita käyttävä lämmityslaitte.

Mikä on tämän kyselyn tarkoitus emme tiedä? Onko kyseessä kaasun johtaminen kauppalan? Perästä kuuluu!

Edward Järvi.

HURRY!
THROUGH SATURDAY ONLY!
Harvest Sale!
WE GIVE GREEN STAMPS
First National Stores

Be Sure!
to Redeem the 7th Week Coupons that you received in the mail worth **400 Bonus Stamps**

Autumn Harvest — Always Tender... Naturally
LAMB LEGS
Oven Ready LB **69¢** Regular Dressed LB **59¢**
BONE-IN — Tasty, Economical, Family Roast
Lamb Chops LB **33¢**
3rd thru 7th Rib — King of Oven Roasts
RIB ROAST LB **59¢**

Best Produce Values!
RED EMPEROR — Big, Red and Juicy
GRAPES 2 LBS **29¢**
Fresh and Tender — Delicious with Cheese Sauce
Broccoli ANDY BOY BUNCH **29¢**
HARVEST SALE!

Stock Up Now — Sale Ends Saturday
All Vine Ripened
Tomatoes RICHMOND 4 1LB CANS **69¢**
Ruby Red, Tender, Sweet
Beets FINAST — Sliced 4 1LB CANS **49¢**
Garden Fresh Flavor
Carrots FINAST — Sliced 4 1LB CANS **59¢**
Packed in their Own Broth
Mushrooms Stems & Pieces 4 4oz CANS **79¢**
SLICED or HALVES — in Heavy Syrup
Peaches "YOR" GARDEN 3 1LB 14 oz CANS **\$1.00**
FIRST NATIONAL STORES
Same Low Self-Service Prices in All Stores in This Vicinity —
(We Reserve the Right to Limit Quantities)